

Etiska regler för fysioterapeuter

Antagna av kongressen 1996, reviderade vid kongressen 2008, 2012, extrakongressen 2013 samt vid kongressen 2016.

(Sedan den 1 januari 2014 är fysioterapeut ny skyddad yrkestitel för sjukgymnaster. De etiska reglerna omfattar även de sjukgymnaster som valt att inte byta till den nya yrkestiteln.)

Förord

Dessa regler syftar till att medvetandegöra fysioterapeuten om de etiska frågor som är förenade med professionsutövningen samt att garantera patienterna ett värdigt och sakkunnigt bemötande. Det åligger medlem i Fysioterapeuterna att i sin professionsutövning ständigt följa dessa regler samt att verka för att kollegor efterlever dem.

För fysioterapeuter verksamma inom veterinärmedicin finns kompletterande etiska regler.

1.

Fysioterapeuten ska respektera alla människors lika värde samt vara insatt i gällande författningar för hälso- och sjukvårdspersonal.

1:1

Fysioterapeuten ska respektera varje människas särskilda behov och rätt till ett värdigt bemötande.

Kommentarer:

Fysioterapeuten ska bemöta patienten med respekt och inte låta sig påverkas av dennes kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller

annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder. Vid prioritering ska patientens behov av fysioterapeutiska insatser vara styrande.

1:2

Fysioterapeuten ska respektera patientens rätt till integritet och sekretess.

Kommentarer:

Fysioterapeuten ska i mötet med patienten upprätthålla en kontakt med patienten som bygger på respekt.

Samtal, undersökning och åtgärder ska utföras i lokaler där patientens integritet respekteras.

Fysioterapeuten ska vid behov klargöra för patienten skillnaden mellan information som tas emot i förtroende och sådan som fysioterapeuten bör föra vidare till annan person eller är skyldig att anmäla till myndighet.

Fysioterapeuten ska i intyg eller utlåtande iakttaga synnerlig omsorg och endast uppge vad som efter noggrann prövning kan styrkas.

Fysioterapeut som blir vittne till händelse där patient kränks ska vidta åtgärder så att detta uppmärksammas och kan åtgärdas.

Fysioterapeuten ska angående sekretess, patientjournaler, datoranvändning och telekommunikation följa gällande författningar. Patientsekretessen gäller även sociala medier.

1:3

Fysioterapeuten ska respektera patientens rätt till självbestämmande.

Kommentarer:

Fysioterapeuten har skyldighet att informera patienten angående undersökningsfynd och möjliga åtgärder.

Fysioterapeuten ska fortlöpande diskutera och bestämma behandlingsmål och åtgärder i samråd med patienten så att patienten blir delaktig och tar eget ansvar. Om patienten inte är beslutskapabel kan, då detta bedöms lämpligt, samråd ske med anhörig eller annan närstående.

Fysioterapeuten ska informera patienten om eget kompetensområde samt om de undersöknings- och behandlingsmetoder som finns att tillgå inom fysioterapins område.

Fysioterapeuten ska i sin bedömning utgå från patientens behov av fysioterapeutiska insatser och ej låta sig påverkas av utomstående.

Fysioterapeuten får ej göra sin auktoritet gällande så att det inskränker på patientens rätt att bestämma över sig själv.

Fysioterapeuten ska förvissa sig om att hon/han uppfattat patientens problem riktigt och att patienten kan förstå innebörden i given information eller instruktion.

Om fysioterapeuten av personliga eller andra skäl ej kan ta hand om patient ska fysioterapeuten hjälpa denne till behandling hos kollega. Samma skyldighet ska gälla då fysioterapeuten på sakliga eller personliga grunder anser sig ej kunna fullfölja påbörjad behandling.

1:4

Fysioterapeuten ska innan åtgärder påbörjas så långt det är möjligt informera patienten om beräknad totalkostnad och tidsramar.

Kommentarer:

Fysioterapeuten ska inför varje behandlingsomgång informera om patientavgifter och eventuella kostnader för hjälpmedel. Beräknat antal behandlingar och tidsåtgång vid varje åtgärdstillfälle bör anges inom ramen för denna information.

1:5

Fysioterapeuten får avbryta sina åtgärder vid hot eller annat tillbud.

Kommentarer:

Fysioterapeuten kan neka fortsatt behandling om patienten uppträder kränkande. När patient eller medföljande person uppträder hotfullt kan fysioterapeuten vägra behandling. Närmaste chef, om sådan finns, eller aktuell uppdragsgivare ska omgående informeras. Om fysioterapeut utsätts för fysiskt eller psykiskt våld ska detta anmälas enligt gällande författningar.

2.

Fysioterapeuten har ansvar för att åtgärder utförs professionellt och effektivt.

2:1

Fysioterapeuten ska underhålla och utveckla den egna professionskompetensen genom att följa utvecklingen inom professionsområdet.

Kommentarer:

Fysioterapeuten har skyldighet att utveckla professionskompetensen genom kritisk granskning av egna undersöknings- och behandlingsmetoder.

2:2

Fysioterapeuten ska prioritera åtgärder som är grundade på vetenskap och beprövad erfarenhet.

Kommentarer:

Fysioterapeuten får neka att utföra beställd åtgärd om den står i strid med vetenskap och beprövad erfarenhet eller om den bedöms ej vara till gagn i den aktuella situationen.

2:3

Fysioterapeuten ska dokumentera och utvärdera sin verksamhet.

Kommentarer:

Fysioterapeuten ska utvärdera sina åtgärder utifrån kvalitets- och nyttoeffekt. De åtgärder som ej leder till avsedd effekt inom rimlig tid ska avslutas.

2:4

Fysioterapeuten ska redovisa och debitera åtgärder korrekt.

Kommentarer:

Fysioterapeuten ska ha ett redovisningssystem gentemot uppdragsgivaren som är korrekt beträffande registrering och debitering av åtgärder.

Fysioterapeuten får ej ge avkall på kvalitet i professionsutövningen till förmån för produktivitet och ekonomisk vinning.

2:5

Fysioterapeuten ska följa samhällsutvecklingen och i sin professionsutövning eftersträva att fysioterapeutisk kompetens tas tillvara.

Kommentarer:

Fysioterapeuten ska vid behov informera allmänheten om frågor som rör egna kompetensen och fysioterapi som profession.

Fysioterapeut med ledningsansvar bör medverka vid planering och utveckling av samhällets hälso- och sjukvård.

2:6

Fysioterapeuten ska vid forsknings- och utvecklingsarbete följa gällande forskningsetiska principer.

Kommentarer:

Fysioterapeuten ska innan projekt startas om så erfordras erhålla godkännande från berörd etisk kommitté.

Fysioterapeuten ska vid genomförande av forsknings- och utvecklingsarbete följa de etiska regler som gäller för förhållningssätt till dem som är involverade i undersökningen.

3.

Fysioterapeuten ska i sitt samarbete med kollegor och fysioterapeut-studerande fästa vikt vid professionalitet, respekt och lojalitet.

3:1

Fysioterapeuten har ansvar för utveckling av professionen.

Kommentarer:

Fysioterapeuten ska genom fortbildning och/eller vidareutbildning utveckla den egna professionskompetensen.

Fysioterapeuten bör medverka i utbildning och handledning av studerande.

3:2

Fysioterapeut som använder kollegas eller annans arbete i skrift eller i tal ska hänvisa till vederbörande med namn.

3:3

Fysioterapeuten ska eftersträva att intressekonflikter löses internt och vid behov med stöd från förbundet.

Kommentarer:

Fysioterapeuten ska värna om professionens anseende. Oenighet ska hållas på ett sakligt plan.

3:4

Fysioterapeut eller fysioterapeutstuderande som får kännedom om att kollega eller studerande brister i lämplighet och/eller är oskicklig i professionsutövningen bör vidta åtgärder så att detta uppmärksammas och kan åtgärdas.

Kommentarer:

Berörd kollega eller studerande bör vidtalas innan ärendet förs vidare. Kontakt bör tas med närmaste chef eller förbundet för råd och stöd när det gäller kollega och med utbildningsansvarig när det gäller studerande.

3:5

Fysioterapeut som får kännedom om fel eller försummelse som kunnat eller har skadat patient ska anmäla detta till den som har medicinskt ledningsansvar eller till ansvarig myndighet.

Kommentarer:

Fysioterapeuten ska efter att ha informerat berörda göra anmälan enligt gällande författningar. Detta gäller även då föreskrifter som är av betydelse för säkerheten i vården ej följs.

4.

Fysioterapeuten ska respektera andra yrkesgruppers speciella kompetens.

4:1

Fysioterapeuten ska anlita eller hänvisa till annan sakkunskap när det finns begränsningar i den egna professionskompetensen.

Kommentarer:

Fysioterapeuten ska utan prestige verka för ett gott samarbete samt respektera andras kunskaper och arbetsvillkor.

Fysioterapeuten ska rådgöra med annan vårdgivare när patientens behov faller utanför den egna professionskompetensen.

Fysioterapeuten bör i samverkan med annan sakkunskap vägleda de vård sökande till rätt instans.

4:2

Fysioterapeut som delegerar arbetsuppgift ska följa gällande författningar.

Kommentarer:

Fysioterapeut som överlåter arbetsuppgift ansvarar för att den som fått uppgiften har

förstått informationen och har förutsättningar att klara uppgiften.

5.

Fysioterapeuten ska vid marknadsföring vara vederhäftig, saklig och korrekt.

5:1

Fysioterapeuten ska vid marknadsföring följa gällande författningar.

Kommentarer:

Undersöknings- och behandlingsmetoder får ej framställas som bättre än vad som visats i vetenskapliga studier.

Utrustning och apparater som används vid behandling får ej uppges som effektiva om det ej är dokumenterat i vetenskapliga studier. Dessa får ej heller anges som specialitet.

5:2

Fysioterapeuten ska upprätthålla kollegial respekt oberoende av verksamhetsområde.

Kommentarer:

Fysioterapeuten får endast använda benämningen specialist om hon/han erhållit Fysioterapeuternas certifikat för specialistkompetens.

Fysioterapeuten får ej på ett otillbörligt sätt framhålla egen kompetens.

5:3

Fysioterapeuten ska vid offentliga framträdanden klargöra om hon/han företräder sig själv, sin profession, sitt förbund eller annan verksamhet.

Kommentar:

Då fysioterapeuten uttalar sig i samhällsfrågor, medverkar i massmedia eller i reklamsammanhang, ska det framgå om fysioterapeuten agerar som sakkunnig inom professionsområdet eller företräder annat intresse.

5:4

Fysioterapeuternas logotyp får endast användas tillsammans med texten ”medlem/medlemmar i Fysioterapeuterna”.

Kommentar:

Vid marknadsföring och gruppannonsering där Fysioterapeuternas logotyp används ska namngivna fysioterapeuter/sjukgymnaster vara medlemmar i förbundet.

5:5

Fysioterapeuternas logotyp får endast användas inom det fysioterapeutiska verksamhetsområdet och aldrig i samband med försäljning av produkter.

Kommentar:

Vid marknadsföring eller försäljning av produkter får Fysioterapeuternas logotyp ej användas. Detta gäller också i sammanhang då Fysioterapeuternas logotyp kan ge intryck av förbundets medverkan.

Fotnot:

I de etiska reglerna avses att; patient kund, klient, barn/vårdnadshavare, omsorgstagare har likvärdig betydelse, likaså att; uppdragsgivare, beställare, köpare, patient, arbetsgivare, remitterande läkare har likartad betydelse.